

Barne- og familiedepartementet

P.b. 8036
0030 Oslo

330.00

2004/04/69

-406

Vår ref: EMT/04/2376/A10

Deres ref:

Lier 11.01.2005

Høringsnotat om ny barnehagelov

Vedlagt følger høringsnotat om ny barnehagelov fra Lier kommune

Med vennlig hilsen

Helge Bommen
Enhetsleder
Fag- og rådgivningsenheten

Eva Margrete Thorud
Fagkonsulent
Fag- og rådgivningsenheten
Dir. tlf 32220213
eva-margrete.thorud@lier.kommune.no

Høringsuttalelse – ny barnehagelov

Lier kommune har følgende kommentarer til høringsnotat om ny barnehagelov:

Lovens kapittel 1: Barnehagens formål og innhold.

§ 1. Formål

*Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem.
Barnehagen skal hjelpe til med å gi barna en oppdragelse i samsvar med kristne grunnverdier.
Eiere av private barnehager kan i vedtektene bestemme at andre ledd ikke skal gjelde.
Private barnehager og barnehager eiet eller drevet av menigheter innen Den norske kirke, kan i vedtektene fastsette særlige bestemmelser om livssynformål.*

På grunn av at det ikke er tid til politisk behandling, gis det ikke kommentarer til § 1. Formål.

§ 2 Barnehagens innhold

Lovforslaget er mer omfattende enn tidligere, men positivt.

Endringsforslag fra Lier kommune:

Første setning lyder som følgende: *barnehagen skal være en pedagogisk tilrettelagt virksomhet.* Ordet *tilrettelagt* forstås tatt ut. Dette er et nødvendig ord da barnehagen er en tilrettelagt virksomhet.

Lovens kapittel II: Barns og foreldres medvirkning

§ 3 Barns rett til medvirkning – forslag til ny lovtekst

Barn i barnehagen har rett til å uttale seg om sitt syn på barnehagen innenfor barnehagens daglige virksomhet.

Lier kommune ser det positivt med dette forslaget til ny lovparagraf. Det vil være viktig at barns rett til medvirkning skjer på barna premisser. Behov for et kompetent personale vil være en naturlig del av denne nye lovendringen. Ingen endringsforslag.

Lovens kapittel III: Ansvar og myndighet

§ 6 Godkjenningsplikt – forslag til ny lovtekst

Virksomheter som gir tilsyn og omsorg for barn under opplæringspliktig alder, plikter å søke godkjenning som barnehage når:

- virksomheten er regelmessig og ett eller flere barn har en ukentlig oppholdstid på mer enn 20 timer, og*
- antall barn som er tilstede samtidig er 10 eller flere når barna er tre år eller eldre, eventuelt fem eller flere når barna er under tre år, og*
- tilsynet utføres mot godtgjøring.*

Virksomheter etter første ledd må være godkjent før driften settes i gang.

Departementets endring i denne lovteksten gjelder pkt. a som er en innskjerping av nåværende lovtekst. Nåværende lovtekst pkt. a sier at når virksomheten er regelmessig og **flertallet** av barna har en ukentlig oppholdstid på mer enn 20 timer. Flertallet av barna er foreslått endret til ett eller flere barn. Denne innskjerpingen ser vi som positivt og kommer ikke med noe endringsforslag.

Lier kommune foreslår en innskjepping også i lovforslagets pkt. b når det gjelder antall barn som er tilstede samtidig. I nåværende lovtekst er antallet barn 10 eller flere når barna er tre år eller eldre, event. 5 eller flere når barna er under tre år. Det foreslås å endre antall barn til **5 eller flere** i stedet for 10 eller flere. Dette vil være lik godkjenning for familiebarnehager og mer tilpasset forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.

Pkt. 8.2 Oppgaver og plikter for barnehageeier.

D Barnehagens vedtekter

Departementet foreslår å videreføre lovens krav om at alle barnehager skal ha vedtekter, men departementet foreslår at bestemmelsen om detaljert opplisting av hvilke forhold vedtektene skal inneholde ikke videreføres i ny lov. Vedtektene skal gi opplysninger som er av betydning for foreldrenes/ de foresattes forhold til barnehagen.

Lier kommune ser positivt på en forenkling av lovteksten, men ser behov for et veiledningshefte som departementet sier i sin høring at de tar sikte på å lage for å utdype og videreføre eksempler. Ingen endringsforslag.

Pkt. 8.3 Kommunens ansvar som barnehagemyndighet

8.3.4

§ 8 Kommunens ansvar

Lier kommune foreslår at siste avsnitt utgår da dette dekkes av lovtekstens første setning - *barnehagene drives i samsvar med gjeldende lover og regelverk.* Dette avsnittet omhandler opprettelse og føring av kontantstøtte etter kontantstøtteloven. I tillegg gir departementet forskrifter med utfyllende bestemmelser.

Lovens kapittel IV: Barnehagemyndighetens generelle oppgaver

9.1 Godkjenning av barnehager

§ 10 Godkjenning – Forslag til ny lovtekst

Kommunen avgjør søknad om godkjenning etter en vurdering av barnehages egnethet i forhold til formål og innhold, jfr. §§ 1 og 2.

Godkjente virksomheter skal være i Enhetsregisteret.

Kommunen kan sette vilkår for godkjenningen med hensyn til antall barn, barnas alder og oppholdstid.

Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen.

Lier kommune foreslår en endring i første setning ved å føye til – **og gjeldende lover og regelverk.** I nest siste setning foreslås at ordet **kan** byttes ut med **skal**.

Selv om departementet legger opp til en lokal tilpasningsmulighet og mener at kommunene med sin lokalkjennskap er nærmest til å foreta en egnethetsvurdering, så mener vi det viktig å ha likeverdige, forutsigbare og trygge forhold. Derfor er det også av stor betydning å beholde den veiledende arealnormen.

§11 Familiebarnehager – Forslag til lovtekst

Godkjenning av familiebarnehager omfatter virksomhetens organisering og det enkelte hjem.

Departementet kan gi forskrifter om godkjenning og drift av familiebarnehager.

Lier kommune ser positivt på at departementet kan gi forskrifter om godkjenning og drift av familiebarnehager, men ønsker at departementet skal gi forskrifter om godkjenning og drift av familiebarnehager. Ordet **kan** i andre setning foreslås byttet ut med **skal**. Ellers ingen endringsforslag.

§ 13 Prioritet ved opptak – forslag til lovtekst

Barn med nedsatt funksjonsevne skal ha rett til prioritet ved opptak i barnehage. Det skal foretas en sakkyndig vurdering for å vurdere om barnet har nedsatt funksjonsevne.

Barn som det er fattet vedtak om etter barnevernstjenester §§ 4-12 og 4-4 annet og fjerde ledd, har rett til prioritet ved opptak i barnehage.

Kommunen har ansvaret for at barn med rett til prioritet får plass i barnehage.

Lier kommune ser positivt på forslaget at også barn som det fattes vedtak om etter lov om barnevernstjenester også prioriteres ved opptak. Lier kommune har i mange år hatt dette som en av de gruppene som har hatt muligheten til å søke en prioritert plass.

Lovens kapittel V: Personalet

Dette kapitlet omhandler bestemmelser om styrer og pedagogisk ledelse, utdanningskrav, dispensasjoner fra utdanningskravet, normer for pedagogisk bemanning o.s.v.

§ 18 Ledelse

Departementet kommer her med alternativene A og B. Alternativ A sier ikke noe om krav til utdanning av daglig leder, men at barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse. I tillegg fastslås det at barnehagen skal ha en daglig leder.

Alternativ B sier foruten at barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse, at barnehagen skal ha en daglig leder som har utdanning som forskolelærer etter annen treårig pedagogisk utdanning på høyskolenivå og i tillegg forslås det at en skal ha ett års (60 studiepoeng) videreutdanning i barnehagepedagogikk.

Lier kommune vil sikre et godt faglig kvalitetsnivå på barnehagene, og mener barnehagen skal ha en daglig leder med pedagogisk utdanning og at dette blir nedfelt i loven. Barnehagene bør ha like forutsigbare vilkår og tydelige krav, noe som vi igjen tror vil være til en hjelp ved kommunens tilsyn av barnehagene.

Vi er enige med arbeidsgruppen som sier at ved innføring av rammeplanen medførte dette til økte krav til barnehagen som pedagogisk institusjon. Barnehagen har fått nye krav og utfordringer de siste årene gjennom bl. a. Kvalitetssatsningen – ”Den gode barnhagen”.

Vi er også enige med arbeidsgruppen i å beholde begrepet ”styrer” på barnehagens leder. Styretittelen har med barnehagens identitet å gjøre, og er godt innarbeidet i befolkningen.

Småbarnsalderen er den første perioden i livet hvor det foregår en enorm utvikling og læring. Dette krever en høy kompetanse hos personalet, spesielt styrer og pedagogisk leder som skal lede dette arbeidet. Omsorg og læring er barnehagens kjerneoppgaver.

Barnehagene driver i stor grad mye utviklingsarbeidet, noe som krever høy kompetanse. I tillegg er det førskolelærere som har kompetanse på å arbeide med barn i gruppe.

Den faglige lederen må også i sin planlegging samarbeide med andre tjenester i kommune, som barnehagevernstjeneste, helsestasjon, PP-tjenesten, grunnskolen osv.

Vi er redd for at den frihet departementet legger opp til, vil føre til store ulikheter i barnehagesektoren, både innen kommunen og fra kommune til kommune. Barnehager er organisert på ulike måter med ulike type eiere med og uten kompetanse på barnehager. Eierne må kunne vurdere i hvert tilfelle hva som er en forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse. Dette kan være en kilde til stor uenighet.

11.5 Norm for pedagogisk bemanning

§ 19 Barnehagens øvrige personale

Departementet legger fram fire alternativer i sin høring. Lier kommune vil støtte lovteksten i alternativ B, som sier at bemanningen skal bestå av førskolelærere og annet egnet personale. Likeverdig med førskolelærerutdanning er annen treårig pedagogisk utdanning på høyskolenivå med tillegg av ett års (60 studiepoeng) videreutdanning i barnehagepedagogikk. I tillegg foreslås en endring når det gjelder antall barn pr. pedagog. Departementet foreslår en felles norm i forskriften på en førskolelærer per 10 – 14 barn som er tilstede samtidig. Denne normen vil gi en større fleksibilitet og større mulighet til å tenke helhet. I dag er normen en pedagog pr. 9 barn under 3 år og en pedagog pr 18 barn over 3 år. Dette vil være et minimum.

Det overordnede målet for utvikling av barnehagesektoren er et regelverk som sikrer høy kvalitet, men som også legger opp til en lokal tilpasning/utforming av kvalitetskrav. Derfor er det viktig med en veiledende norm.

I en OECD-rapport vises det til at Norge på mange områder har et meget godt barnehagetilbud, men påpeker at Norge har en betydelig lavere pedagogtetthet enn Sverige, Danmark og Finland som er land det er naturlig å sammenlikne seg med.

Annet

Det er viktig å påpeke at det må settes av midler til forskning på barnehageområdet. OECD løfter fram noen faktorer som anses som kjennetegn på en god barneomsorgspolitik. Et kjennetegn er at virksomheten fortløpende følges opp og det finnes en langsiktig plan for forskning og utredning.